

***Propunere de politică publică alternativă în sprijinul promovării digitalizării României
(sectorul IT, mediul non IT și sectorul public)***

Secțiunea 1

Prezentul document se dorește a fi o trecere în revistă a nivelului atins până în prezent de țara noastră în ceea ce privește procesul de digitalizare, a tipurilor de probleme cu care ne confruntăm și a unor posibile soluții, identificate cu ajutorul factorilor interesați. Informațiile cuprinse aici sunt adresate în primul rând factorilor decizionali de la nivel central (ministere de resort, comisii de lucru guvernamentale, deputați și senatori, etc), la nivel de administrație locală, pentru a oferi facilități de încurajare și de sprijinire a economiei locale, care stau la baza unor măsuri de sprijinire, încurajare și introducere a digitalizării în rândul companiilor în general, atât IT cât și non IT, precum și în sectorul public.

Prin digitalizarea unei companii înțelegem tipuri de interacțiuni, comunicații, funcții și modele de afaceri, încadrate într-un amestec de servicii digitale și fizice, cum ar fi serviciul de relații cu clienții, marketingul integrat sau fabricarea inteligentă, folosind un amestec de operații manuale autonome.

Demersurile noastre se subscriu proiectului “România Inteligentă”, finanțat prin programul POCA, scopul Clusterului Transilvania IT (ARIES Transilvania) ca partener în acest proiect fiind acela de a folosi această metodă pentru a informa cu privire la starea de fapt atunci când este vorba despre digitalizare și de a contribui, în ultimă instanță, la adoptarea unei politici publice concrete pe acest domeniu. Acest lucru este însă posibil doar prin abordarea și lucrul direct și nemijlocit cu factorii de decizie din Parlamentul României, din Guvern și cu factorii de decizie de la nivel european. Ne asumăm un rol de pionierat alături de partenerii nostri pentru a ne asigura că se fac demersuri în acest domeniu și pentru a reprezenta nevoile și interesele companiilor din domeniile de activitate reprezentate prin acest proiect.

Ne exprimăm încrederea că tema supusă atenției se va bucura de un interes crescut în rândul audienței primare vizate – factorii de decizie - întrucât avem suficiente date care să arate că România a făcut deja pași importanți în direcția transformării digitale și este pregătită să contribuie la dezvoltarea pe care acest domeniu o merită și o așteaptă. Mai mult de atât, la nivel european se discută tot mai mult și se dezvoltă documente programatice care se subscriu eforturilor de a se crea o Piață Digitală Unică.

La modul general se poate manifesta o tendință care să ne determine să spunem “Cât de mult am eu, la nivel de companie, de câștigat de pe urma digitalizării?” sau “Digitalizare da, dar cu ce costuri? Și cine să le acopere?”

Răspunsurile vin însă imediat, odată cu o corectă înțelegere a ceea ce înseamnă de fapt digitalizarea, provocările cu care vine aceasta, precum și modalitatea în care influențează procesele și activitatea din cadrul fiecărei companii, indiferent de domeniul ei de activitate sau domeniul public. Spunem adesea că trăim în secolul vitezei și știm că schimbarea nu s-a produs peste noapte.

Bineînțeles că ne putem gândi și la beneficiile digitalizării la nivelul fiecăruia dintre noi, ca cetățeni, însă prin acest proiect este vizată introducerea digitalizării în rândul companiilor, ca și mijloc de creștere a competitivității firmelor din domeniul non IT, folosind o abordare de jos în sus.

Potrivit *Ericsson Mobility Report* (menționat online pe - <https://www.wall-street.ro/articol/New-Media/197318/ce-inseamna-digitalizarea-pentru-companie-si-care-sunt-provocarile.html#gref>) până în 2020 așteptarea este că 70% din populația lumii va utiliza smartphone-uri și 90% dintre oameni vor locui în zone acoperite de rețele de broadband mobil, iar 80% din traficul mobil de date va fi generat de smartphone-uri, pe când traficul video va crește anual cu câte 55% până în 2020.

Transformarea digitală afectează fiecare companie în mod diferit. În funcție de sectorul de activitate și de atenția centrată pe produse sau servicii, impactul produs de digitalizare poate să fie diferit. Dacă luăm un exemplu din industria muzicală, găsim citată compania Napster pentru că a dat tonul digitalizării și a redefinit această industrie, în timp ce industria de minerit, ca să luăm un alt exemplu, de la polul opus, este încă foarte puțin afectată de efectele digitalizării la nivel global.

Cu aplicabilitate directă pentru proiectul derulat de noi avem ca parteneri Clusterul de Mobilier Transilvan, care vizează dezvoltarea unei infrastructuri și a unor tehnologii, crearea de produse, servicii și procese inovative pentru o dezvoltare sustenabilă, Clusterul Agrotransilvania, care pune accentul pe promovarea colaborării și a cooperării între entități de afaceri, sector agro-industrial, academic și de cercetare pentru dezvoltarea sectorului agro-industrial. De asemenea menționăm Clusterul de Industree Creative Transilvania, care reprezintă interesele tuturor industriilor creative din regiune, activitățile derulate vizând creșterea economică a zonei, crearea de locuri de muncă și venind în completarea serviciilor de tipărire neconvențională de pe piața regională, precum și Clusterul de Energie Transilvania, punct de referință în promovarea producerii și utilizării energiei provenite din surse regenerabile.

În plus, vorbim despre viteze diferite specifice pentru fiecare industrie în parte. Pentru companii, în mod particular, digitalizarea înseamnă o transformare uluitoare, pe care unele dintre companii poate că o pot amâna pentru moment, însă nu pentru multă vreme, pentru că altfel riscă ieșirea de pe piață.

În mod concret, o companie trebuie să înțeleagă și să facă trecerea către digitalizarea centrată pe cloud și orientare spre mobilitate, să internalizeze tehnologiile avansate în operațiunile de zi cu zi, să devină tot mai capabile să gestioneze cantitatea foarte mare de informații pe care le produc și, în acest context, să aibă posibilitatea de a folosi instrumente de tip analytics.

Totodată, digitalizarea trebuie să fie înțeleasă ca sursă de inovare pentru clienții acestor companii, transpusă în produse și servicii noi, cu valoare adăugată, pentru a genera o creștere economică.

În studiul „Noile tehnologii și politica regională: Spre următorul cadru al politicii de coeziune” elaborat de către Direcția Generală pentru Servicii de Cercetare Parlamentară din cadrul Parlamentului European se arată că în noua viziune privind dezvoltarea, noile tehnologii și tehnologia digitală vor juca un rol central și sunt văzute ca un motor de dezvoltare.

La momentul anului 2016 se arăta faptul că Europa nu are o piață digitală comună, ci doar legi specifice fiecăruia dintre statele membre, legi cu privire la protecția datelor în principal, strategii diferite de protejare și siguranță a datelor și proiecte diferite de cercetare. Este necesar să ajungem la o dezvoltare accelerată a acestui domeniu, dar nu separată de ceea ce se întâmplă în spațiul european.

Așa cum se arată în studiul din 2018 cu privire la “*Cererea și oferta de digitalizare*” (studiu realizat de Encore Research pentru Transilvania IT Cluster, într-un proiect realizat cu sprijinul Primăriei Municipiului Cluj-Napoca), companiile au costuri în creștere pentru implementarea digitalizării, costuri care ajung, în medie, la 12% din cifra de afaceri a ultimului an, acesta fiind un demers profitabil, ponderea din cifra de afaceri datorată digitalizării fiind, în medie, de 18% (Studiul se găsește la următorul link: <https://www.itstudy.ro/>).

Studiul prezintă date reprezentative pentru România (Cluj-Napoca și regiunea NV în particular) și arată premise de dezvoltare foarte bune: faptul că există Centrele de Inovare Digitală, în care se testează și se dezvoltă tehnologii și abilități digitale pentru diferite categorii de întreprinderi, în special pentru IMM-uri.

Companiile care se află într-o fază avansată de implementare a digitalizării au introdus ca produse principale: folosirea facturii electronice (87%), tehnologia mobile, utilizarea de instrumente și de echipamente de acces, de control și de securitate centralizate, aceasta fiind o digitalizare primară, în care se folosesc cele mai accesibile device-uri, doar undeva între 20 și 37% folosindu-se componente avansate ale digitalizării – stocarea Cloud, data analytics, aplicații de tip ERP și SAP.

Cifra de afaceri a crescut ca urmare a digitalizării, peste 90% dintre companiile studiate arătând că și-au crescut avantajul competitiv și portofoliul de clienți, cu aproximativ același număr de angajați.

Companiile folosesc cel mai mult digitalizarea în procesul de producție (un interes de 36%), în expunerea companiei în mediul online, prin pagina web, aplicații software de gestiune, servicii de e-commerce (33%), iar pentru celelalte tipuri de produse fiind un interes de sub 30%.

În luna noiembrie a anului 2016 a fost lansat Manifestul pentru România Digitală, de către 250 de reprezentanți ai sectorului IT românesc, reuniți într-un forum la Palatul Victoria. În manifest se arată că România poate să participe activ la crearea unei Europe Digitale, pentru a îmbunătăți viața cetățenilor și pentru a concura spațiul american.

Afirmația că România “poate” se bazează pe numărul mare de angajați din domeniul IT, pe interesul și motivația pentru digitalizare, pe accesul la posibile resurse care pot fi folosite în acest demers, pe bugetele în creștere, alocate de către companii pentru digitalizare, etc.

Digitalizarea este un proces care se petrece zilnic, puțin câte puțin și care nu este reversibil. Tot mai multe companii și instituții publice sunt interesate și depun eforturi să se digitalizeze, astfel că în proporție de 49% participanții la studiul “Cererea și oferta de digitalizare (2018)” au perceput un impact ridicat al digitalizării asupra propriului domeniu de activitate, existând însă și companii care spun că activează într-un domeniu care nu poate fi digitalizat. Numărul celor care știu deja și al celor care află tot mai mult despre digitalizare este în continuă creștere.

Circa 40% din reprezentanții companiilor private și ai instituțiilor publice știu deja de acest termen, însă existența unui departament de IT nu afectează în mod direct gradul de cunoaștere a digitalizării.

Pentru România marele avantaj spre digitalizare îl reprezintă accesul la infrastructura data de internetul de mare viteză despre care vorbește toată lumea, deschiderea mare către tot ceea ce înseamnă nou și inovativ, capacitatea de a dezvolta și a încorpora soluții tehnologice performante. Dar este încă nevoie să se facă pași importanți în ceea ce privește educația angajaților și a clienților pentru a putea lucra într-un mediu digital.

Pașii următori vizează rolul universităților recunoscute și al centrelor de cercetare, care să se implice în proiecte de cercetare de interes comun, dar și conturarea unui plan comun de dezvoltare, o infrastructură comună pentru digitalizare.

Pentru România se vorbește despre o prăpastie majoră între sectorul public și cel privat în ceea ce privește digitalizarea și utilizarea tehnologiei în general. Este o discrepanță majoră între sectorul privat, care dă dovadă de performanță și de un potențial uriaș și cel public, în care sectoarele de educație, sănătate, asistență socială, agricultură, etc nu pot acoperi nevoile cetățenilor.

Eforturile de politică publică de la nivel național trebuie să țină seama de tipul de companie interesată să își asume digitalizarea și să investească resursele necesare în vederea desfășurării unor procese și proceduri inovatoare, indiferent de etapa de dezvoltare în care se află.

Digitalizarea creează oportunități pentru IMM-uri pentru a-și regândi, într-o manieră proactivă toate interacțiunile interne și externe, pentru a co-crea, a livra și a surprinde valoarea interacțiunilor pe care le au cu clienții, cu partenerii, cu furnizorii și cu stakeholderii interni. Cel mai probabil, și modelul de business va trebui să fie adaptat în contextul digitalizării.

“Barometrul digitalizării în companiile din România” apărut în 2018 și realizat în colaborare cu Doingbusiness.ro arată că 40% dintre companiile participante la studiu spun că principalul obstacol în calea digitalizării este acela că nu au consumatori digitali, acest lucru indicând nevoia pentru o mai bună înțelegere a mecanismelor de interacțiune digitală cu consumatorii, dat fiind că în medie 60% din procesul de cumpărare se derulează online.

Pe locul al doilea, 40% dintre companii arată că pentru ele principalul obstacol este reprezentat de costurile prea mari, iar pe locul al treilea companiile pun chiar propria rezistență la schimbare, ca obstacol în calea digitalizării.

Din raportul DESI (Digital Economy and Society Index) apărut în 2018 (dar aferent anului 2017 și cu referire la datele din 2016) reiese că România este pe ultimul loc în Europa la gradul de digitalizare al economiei și al societății, cea mai avansată țară din acest punct de vedere fiind Danemarca, cu un scor agregat de 70,68%, media UE fiind de 52,25%, iar scorul României fiind de 33,21%.

Pentru a înțelege aceste procente trebuie să știm că acest studiu face referire la conectivitate, capital uman, utilizarea internetului, integrarea tehnologiilor digitale și servicii publice digitale.

Chiar dacă avem internet de mare viteză și mulți specialiști în domeniul IT, populația este conectată la tehnologie într-o măsură considerată încă prea mică, iar operațiuni cum ar fi plata cu cardul, cumpărături online, cititul de știri online sunt încă insuficient folosite. Costurile cu digitalizarea sunt considerate încă prea mari de către companiile non IT și de aici reticența de a adopta noi tehnologii. În plus, avem de face cu o slabă instruire a angajaților din companiile non IT și cu o reticență crescută a acestora față de folosirea noilor tehnologii. Companiile au nevoie de sprijin pe mai multe paliere, cum ar fi, de exemplu, instituirea unor măsuri fiscale (scutiri de impozit pentru sumele investite în procesul de digitalizare a companiei, etc).

Tema digitalizării este o temă care nu mai poate fi ignorată și evitată în context european și național și suntem la dispoziția factorilor de decizie în toate etapele care vor urma în vederea promovării acestui demers. Este în primul rând nevoie de construirea unei încrederi în serviciile digitale (standardele să fie mai bine definite și clientul să aibă încredere într-o factură digitală, un contract emis și administrat online, în semnătura electronică și în procesarea datelor personale).

Este nevoie și de o continuă adaptare a legislației la schimbările aduse de tehnologie, pentru a se permite intrarea pe piață a unor servicii noi, de exemplu. Condiția de conectivitate trebuie de asemenea să se afle în atenția decidenților politici, pentru a oferi șanse egale tuturor cetățenilor României și acest lucru ține de infrastructură.

Indicatori adaptați politicii de digitalizare:

- Procentul de cetățeni / întreprinderi care utilizează serviciile online pentru a obține informații. Ținta stabilită în Agenda de Digitalizare este de 50% până în 2020
- Procentul de cetățeni / întreprinderi care utilizează serviciile online pentru a descărca formulare oficiale. Ținta stabilită în Agenda de Digitalizare este de 50% până în 2020
- Procentul de cetățeni / întreprinderi care utilizează serviciile online pentru a trimite formularele oficiale. Ținta stabilită în Agenda de Digitalizare este de 25% până în 2020
- Procentul de utilizatori care folosesc serviciile online pentru tranzacții electronice complete. Ținta stabilită în Agenda de Digitalizare este de 25% până în 2020
- Procentul de întreprinderi care folosesc sistemul de achiziții publice. Ținta stabilită în Agenda de Digitalizare este de 25% până în 2020
- Numărul de IMM-uri care primesc comenzi online/vând online. Ținta stabilită în Agenda de Digitalizare este de 20% până în 2020
- Numărul de IMM-uri care au dezvoltat produse și servicii inovatoare.

Digitalizarea și automatizarea sunt procese interconectate, carora li se atribuie funcționalități diferite de către cei care le folosesc. Astfel ca digitalizarea vizează angajații și mijloacele de producție folosite, din perspectiva monitorizării, iar datele generate sunt folosite pentru a optimiza procesele și procedurile interne. Automatizarea se referă la nevoia de a susține forța de muncă, acolo unde ea nu există, sau nu poate fi acoperită prin niciun fel de alte mijloace.

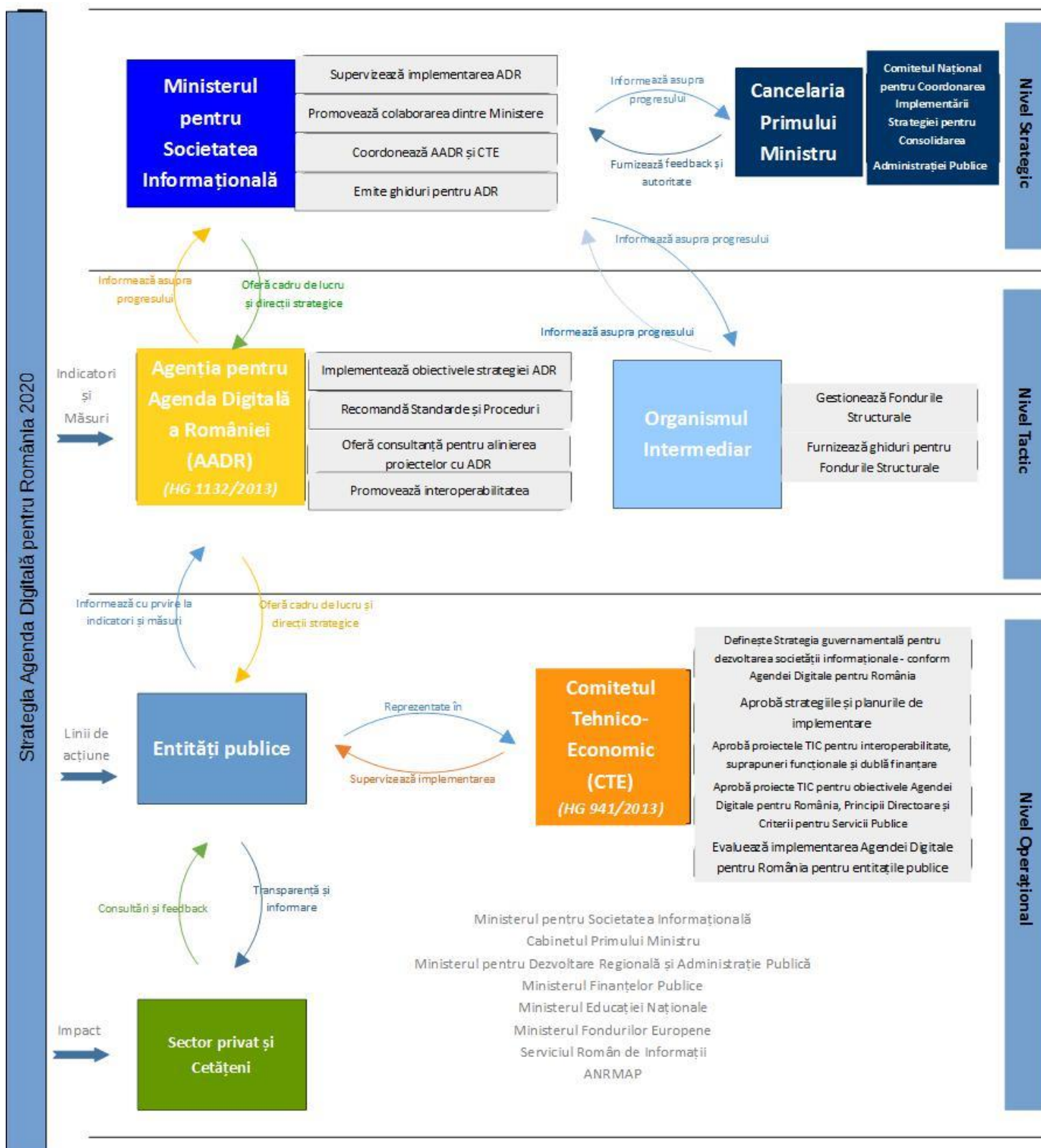
Anual Comisia Europeană dă publicității un raport cu privire la indicele economiei și societății digitale. În raportul pe anul 2019 se arată că România este pe locul 27 din cele 28 de state membre, chiar dacă s-a înregistrat un progres în ceea ce privește *conectivitatea* (faptul că există acces pe o scară largă la rețelele fixe de bandă largă de mare și de foarte mare viteză, în special în zonele urbane). Acest raport combină date concrete de la indicatorii DESI cu informații concrete asupra politicilor publice din fiecare țară, precum și cele mai bune practici. Pentru anul 2019 (așa cum se arată în raportul de țară pentru România) a fost extinsă aria de acoperire a acestui raport și se referă la temele următoare:

- Gradul de pregătire pentru utilizarea rețelelor 5G
- Competențele digitale peste nivelul elementar
- Competențele cel puțin elementare în materie de software
- Specialiștii în domeniul TIC
- Absolvenții în domeniul TIC
- Persoanele care nu au utilizat niciodată internetul
- Rețelele sociale profesionale
- Urmarea unui curs online
- Consultările și votul online
- Vânzările online de către persoane fizice

- Volume mari de date
- Schimbul de date medicale
- Prescripțiile electronice

Țara noastră are stabilită pentru această perioadă o Strategie Națională cu privire la Agenda de Digitalizare a României (SNADR). Acesta este documentul de referință pentru toate aspectele digitale, inclusiv pentru cele referitoare la competențele digitale. Strategia se axează pe: furnizarea infrastructurii TIC în școli; dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor și cadrelor didactice; utilizarea TIC în procesul de învățare și în învățarea pe tot parcursul vieții; actualizarea competențelor TIC ale personalului din administrația publică și asigurarea incluziunii digitale prin dezvoltarea competențelor digitale.

Conform Agendei Digitale pentru România 2020, rolurile, responsabilitățile și interacțiunea părților implicate în întregul proces sunt următoarele:

În ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, România se situează pe locul 27 în rândul țărilor UE, cu mult sub media UE.

Întreprinderile din România profită de posibilitățile oferite de analiza volumelor mari de date (big data) (11 % față de media UE de 12 %); la acest capitol România se situează pe locul 14. 9 % dintre întreprinderile din România utilizează rețelele de socializare (comparativ cu media UE de 21 %). S-a înregistrat o ușoară îmbunătățire a utilizării serviciilor de cloud, de la 6 % în 2017 la 7 % în 2018, însă România rămâne cu mult sub media UE de 18 %. Doar 8 % din totalul IMM-urilor fac vânzări online (față de media UE de 17 %), în timp ce 2 % dintre acestea efectuează vânzări online transfrontaliere (comparativ cu media UE de 8 %). Scutirea fiscală acordată profesioniștilor din domeniul IT din țara noastră este văzută ca o măsură care contribuie la acoperirea numărului mare de locuri de muncă vacante în IT.

România s-a angajat să investească în tehnologiile digitale prin intermediul programelor coordonate la nivelul UE. România a semnat „Declarația privind crearea Parteneriatului european privind tehnologia blockchain” și „Declarația privind cooperarea în domeniul inteligenței artificiale”. Digitalizarea întreprinderilor rămâne o provocare importantă. Există o măsură de sprijin - programul „Start-up Nation”, adresat unui număr aproximativ de 10 000 de societăți pe an, cu o finanțare maximă de 44 000 EUR care poate fi obținută pentru achiziționarea de: echipamente IT, site-uri web, licențe de software, cursuri, consultanță etc. (nu toate legate de IT).

În ceea ce privește serviciile publice digitale, situația este mai slabă decât în anii anteriori la nivel național, întrucât România este pe ultimul loc în clasamentul UE, deși are performanțe satisfăcătoare pe anumiți indicatori. Există un nivel ridicat de interacțiune online între autoritățile publice și cetățeni și ne situăm pe locul șapte în ceea ce privește utilizatorii de e-guvernare, adică 82 % dintre utilizatorii de internet, față de media UE de 64 %. Acest lucru contrastează cu punctajele scăzute obținute în ceea ce privește formularele precompletate și serviciile realizate integral online. Aici merită să amintim câteva exemple relevante din partea municipaliității clujene: folosirea tehnologiei pentru a implementa modelul online de bugetare participativă (primăria pune la dispoziția cetățenilor o sumă de bani din bugetul local, iar aceștia decid prin vot online – în mai multe etape, prioritățile în cheltuirea acestor bani publici) sau dezvoltarea unei strategii de Transformare Digitală a orașului (demers aflat încă într-un stadiu incipient și văzut ca parte a planului strategic de dezvoltare a orașului, conectat cu celelalte documente sectoriale, care cuprinde următoare opt obiective strategice: îmbunătățirea serviciilor publice, abilități digitale și incluziune digitală, protejarea datelor cetățenilor, participare și transparență, decizii bazate pe date, mobilitate interconectată, dezvoltarea infrastructurii municipale, sustenabilitate și eficiență energetică), dar și lansarea și folosirea încă din anul 2018 a serviciului public virtual Antonia (ca parte a planului de digitalizare a procedurilor din administrația publică locală, serviciu prin care cetățenii pot alege să își înregistreze un număr de 60 de cereri, de la distanță, fără a se deplasa fizic la registratura generală a primăriei sau la una din primăriile de cartier).

Tot la servicii publice digitale online ne referim și când vorbim despre schimbul de date medicale – considerat scăzut în România (19 % dintre medicii generalişti, față de media UE de 43 %), potrivit acestui raport. În schimb, serviciile de rețete medicale electronice sunt mai răspândite, România fiind pe locul 16, proporția medicilor generalişti care efectuează astfel de schimburi fiind de 39% (comparativ cu media de 50 % din UE). În plus, România se situează ușor sub media UE în ceea ce privește politica privind datele deschise și portalul național de date deschise (62 % față de 64 %).

Raportul cu privire la România arată și faptul că se intenționează să se introducă un sistem de identificare electronică (eID) bazat pe cărți de identitate cu cip. Guvernul intenționează să utilizeze identitatea electronică drept instrument juridic pentru interacțiunea dintre cetățeni și întreprinderi cu administrația publică. Implementarea pe scară largă a identității electronice a fost planificată pentru începutul anului 2019, însă procesul este întârziat, fiind în așteptarea adoptării legislației relevante.

În ceea ce privește mediul de afaceri, pentru a veni în sprijinul firmelor a fost implementat prin Registrul Comerțului un proces complet de înregistrare online pentru societățile noi, inclusiv schimbările și modificările din registrul întreprinderilor, vânzarea sau transferul de proprietate (transmiterea părților sociale), precum și procedurile de insolvență. Înregistrarea simplificată online are un timp de răspuns de maximum 3 zile lucrătoare. ONRC furnizează în prezent 30 de servicii publice digitale.

În ceea ce privește digitalizarea aproape că nu putem lua în calcul opțiunea în care nu intervenim și nu schimbăm nimic, pentru că digitalizarea se întâmplă fie că ne dorim sau nu, fie că suntem pregătiți sau nu. Este însă evident că legăm progresul în direcția digitalizării de termenul de dezvoltare, de cel de aliniere la standarde europene, pe care și România, ca stat membru dorește să le atingă. Riscurile stagnării sau rămânerii în urmă ne fac să ne expunem pierderii unor oportunități de dezvoltare, care pot afecta diferite sectoare, precum și diferite categorii de grupuri țintă.

Secțiunea 2

Scopul: Consolidarea eforturilor de digitalizare a diferitelor sectoare de activitate din România prin promovarea unei legislații adecvate.

Obiectivul general 1 (OG1): Sprijinirea procesului de digitalizare la nivel național (sector IT, non IT și servicii publice)

Obiectivul specific 1.1 (OS1.1): Sprijinirea procesului de digitalizare la nivel național (sector IT, non IT și servicii publice) cu accent pe modificarea și adaptarea legislației pentru a sprijini digitalizarea

Obiectivul specific 1.2 (OS1.2): Sprijinirea procesului de digitalizare la nivel național (sector IT, non IT și servicii publice) cu accent pe component de informare, educație, înțelegere a conceptului și a utilității

Secțiunea 3

Problemele identificate în urma analizelor datelor statistice existente și în urma dezbaterilor publice se axează pe trei domenii: educație, servicii publice digitale și finanțarea digitalizării pentru IMM-uri.

Varianta 1 non-acțiune/scenariul de referință

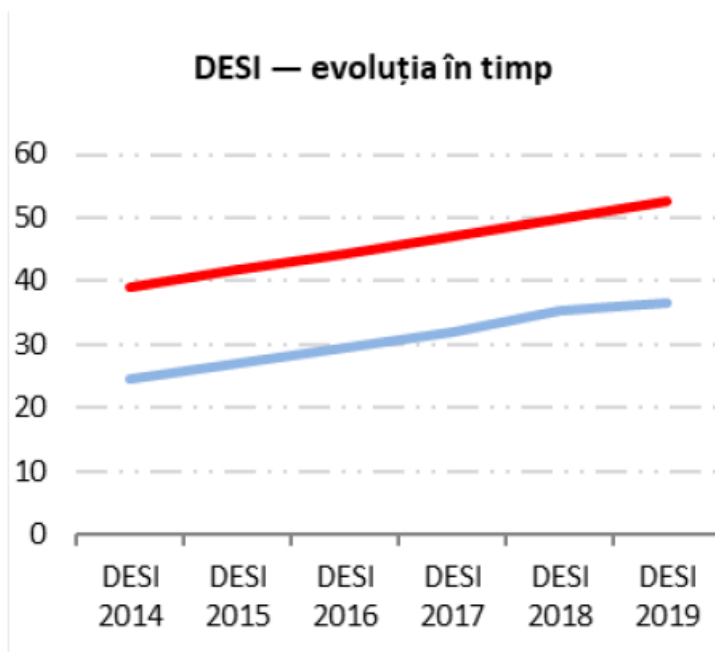
Varianta non-acțiune presupune păstrarea situației actuale ca referință pentru analiza de impact, prin compararea impacturilor estimate în acest caz cu cele obținute prin întreprinderea anumitor acțiuni pentru soluționarea problemelor existente.

În cazul de față, conform analizei consecințelor stării actuale de fapt, nonacțiunea ar duce la un ritm foarte încet de implementare a măsurilor prevăzute în Agenda Digitală a României pentru 2020.

Măsurile prevăzute prin Agenda Digitală a României ar trebui să ducă la:

- asigurarea accesului cetățenilor și organizațiilor la servicii publice electronice (servicii de e-Guvernare);
- îmbunătățirea accesului la internet prin creșterea gradului de acoperire a rețelelor de comunicații electronice de mare viteză în bandă largă;
- creșterea gradului de utilizare a internetului;
- promovarea comerțului electronic;
- creșterea numărului serviciilor publice electronice transfrontaliere;
- sporirea conținutului digital și dezvoltarea de infrastructuri TIC în domeniile educației, sănătății și culturii;
- sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC prin susținerea cercetării-dezvoltării și inovării în domeniu.

Însă, conform Raportului de țară din 2019 pentru România, ne situăm pe locul 27 din 28 de țări membre, conform indicelui economiei și societății digitale, care este măsurat prin 5 indicatori: conectivitate, capital uman, utilizarea serviciilor de internet, integrarea tehnologiei digitale și servicii publice digitale. La toate cele 5 capitole ne situăm mult sub media Uniunii Europene. Indicele DESI a fost în continuă creștere din 2014 până în prezent, însă ritmul de creștere a scăzut în 2019 față de anul 2018.

Măsurile prezentate în Agenda Digitală sunt prevăzute a fi soluționate prin implementarea mai multor programe cu finanțare națională și europeană, prin diferite Programe Operaționale, însă acestea nu au fost toate lansate, iar impactul celor implementate încă nu a fost măsurat. Chiar dacă există o metodologie de monitorizare a implementării SN privind Agenda Digitală, indicatorii sunt prevăzuți a fi măsurați în 2020, nu sunt prevăzuți indicatori intermediari astfel încât să putem vizualiza impactul programelor aflate în derulare și să se poată lua măsuri pentru a sta priorități.

Ținând cont de aceste aspecte, varianta 1, nu poate duce decât la un trend descendent de digitalizare a României față de media UE, iar acest fapt poate avea un efect negativ în implementarea Agendei Digitale a României și ar afecta în continuare scopul acesteia, poziționând România pe ultimele locuri la nivel european în ceea ce privește scorul indicelui economiei și societății digitale.

Varianta 2 – Promovarea educației și a guvernării digitale

O guvernare digitală presupune utilizarea de către sectorul public a tehnologiilor informației și comunicațiilor pentru a îmbunătăți furnizarea serviciilor publice în folosul comunității și pentru a încuraja participarea cetățenilor la procesul de luare a deciziilor, oferind astfel o guvernare transparentă și eficientă.

Obiectivele variantei 2 vizează îmbunătățirea comunicării și a schimbului de informații între diferitele instituții ale statului, promovarea transparenței serviciilor publice, promovarea participării active a cetățenilor la luarea deciziilor publice, restructurarea proceselor administrative sau chiar eliminarea unora dintre acestea.

Conform documentelor strategice naționale, beneficiile guvernării digitale au fost prezentate de către Ministerul Comunicațiilor și Societății Internaționale și se referă la:

- implementarea strategiei digitale poate fi tradusă într-o creștere a PIB de 13%
- creșterea numărului de locuri de muncă cu 11%
- reducerea costurilor administrației cu 12%
- scăderea evaziunii fiscale prin creșterea ponderii plăților electronice

Printre măsurile pe care le propunem prin implementarea acestei variante se enumeră:

- dezvoltarea de parteneriate între instituțiile statului pentru unificarea bazelor de date, sau pentru optimizarea transmiterii de informații
- implementarea de soluții online pentru depunerea formularelor – cu ajutorul semnăturii electronice
- implementarea de soluții pentru interogarea ușoară a situației actuale a companiilor (ex. solicitare online certificate de atestare fiscală de la APL-uri, ex. cazier fiscal, juridic etc.)

În România nivelul de educație digitală este scăzut, românii folosind internetul/aplicațiile și tehnologiile noi în general, pentru accesarea rețelelor sociale și divertisment. Angajatorii prezenți în cadrul dezbaterilor publice organizate în cadrul proiectului au sesizat faptul că angajații utilizează foarte bine tehnologiile noi și aplicațiile online pentru interes propriu (ex. platforme de socializare, comunicare) însă nu sunt la fel de activi atunci când utilizarea acestor noi tehnologii face referire la relațiile și procesele de muncă.

În plus, România se confruntă cu un decalaj mare între mediul urban și cel rural, în ceea ce privește infrastructura tehnologică de tip internet cu bandă largă

Varianta 3 – Realizarea unui set de priorități și a unui set de indicatori intermediari în ceea ce privește implementarea Agendei Digitale a României și alinierea cu eforturile europene din domeniu

Având în vedere ritmul foarte lent de implementare a planului de acțiune al Agendei Digitale se impune realizarea unui set de indicatori intermediari, care să măsoare în timp real impactul acesteia. Dacă strategia a fost elaborată pentru perioada 2015-2020, este absolut necesară introducerea măsurării indicatorilor la anul 2018 pentru a verifica stadiul de implementare, identificarea problemelor și riscurilor de implementare și pentru a se putea lua măsuri din timp. De asemenea, Agenda Digitală prezintă o serie de măsuri, însă nu s-a realizat o ierarhie privind prioritățile acesteia, deși acesta este un document de referință, care cuprinde toți actorii și toate sectoarele relevante cu privire la digitalizare.

Propunere:

Având în vedere faptul că la nivel național și European sunt prevăzute programe de digitalizare atât pentru sectorul privat cât și pentru cel public care sunt transpuse în programe cu finanțare nerambursabilă și facilități fiscale, considerăm că acțiunea care trebuie îmbunătățită este cea de monitorizare intermediară a Agendei Digitale și stabilirea de acțiuni prioritare.

În acest sens, pentru o mai bună implementare a măsurilor prezentate în Agenda Digitală a României, propunem introducerea de indicatori intermediari (milestone), realizarea unui raport intermediar de prezentare a indicatorilor realizați și identificarea de priorități din rândul domeniilor de acțiune.

Secțiunea 4

Identificarea și evaluarea impactului

Semnificația valorilor din tabel este următoarea:

0 = fără impact

1 = impact slab și/sau generat indirect

2 = impact mare și/sau generat direct

	Varianta 1:	Varianta 2:	Varianta 3:
<i>Impactul economic și asupra mediului de afaceri</i>	2	0	2
Stimularea pieței muncii/ crearea de locuri de muncă (angajați normă întreagă și timp parțial)	1	0	2
Stimularea pieței muncii/ crearea de locuri de muncă (angajați normă întreagă și timp parțial)	1	0	2
Creșterea numărului de entități juridice care vor avea de câștigat de pe urma digitalizării	2	2	2
Diversificarea oportunităților de dezvoltare economică la nivel local	2	2	2

Secțiunea 5

Selectarea opțiunii

Considerăm că este de mult momentul ca România să treacă la următoarele etape de dezvoltare în ceea ce privește digitalizarea și că este nevoie de o mai mare implicare a actorilor relevanți pentru domeniu (cu scopul de a semnaliza îmbunătățiri necesare) și a decidenților politici (pentru a ne asigura că schimbarea se produce). În continuare privim ca un reper important spre Agenda de Digitalizare a României și suntem interesați de stadiul în care ne aflăm cu implementarea ei. În cadrul întâlnirilor regionale organizate în cadrul proiectului “România Inteligentă” am primit mai multe sugestii concrete din partea participanților, care, dacă ar fi adoptate, ar produce o schimbare în demersurile de digitalizare. Mediul privat ar fi nevoie să fie susținut prin programe de finanțare dedicate, care să permită sprijinirea îmbunătățirii infrastructurii de IT existente sau achiziționarea uneia de actualitate, finanțarea soluțiilor (software) IT necesare domeniului de activitate (ex. Programe pt arhitectură, Analize statistice, Soft-uri de gestiune stocuri, etc), finanțare pentru formarea profesională a angajaților, implementarea de soluții pentru digitalizare (pagina web, plată online, marketing online, gestiune stocuri, contabilitate, etc.). Sunt de asemenea solicitate și facilități fiscale pentru companiile care investesc în măsurile menționate.

În prezent au loc consultări pentru conturarea primilor doi ani din programul Europa Digitală, iar intenția este ca pentru perioada 2021-2027 să se investească în tehnologii digitale, care să producă o schimbare pentru cetățeni și pentru mediul de afaceri. Întrebările pentru care trebuie să găsim răspuns ar fi: cum ar putea să beneficieze cât mai bine cetățenii, mediul de afaceri și sectorul public de pe urma celor mai recente tehnologii digitale? Care ar fi rolul Europei? Sunt vizate următoarele domenii cheie, care să fie beneficiarele de tehnologii digitale inovative: supercomputing (calculatoare de performanță foarte mare), inteligență artificială, securitate cibernetică, abilități digitale avansate și o utilizare largă la nivelul societății a tehnologiilor digitale. După cum se arată în preambulul consultării, (https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/have-your-say-future-investment-europes-digital-economy?fbclid=IwAR2Hd4NZrGDonDYerAgeVCvIIUYIW0UvsW9F6vTM5laAPB9OKV_Sdxjl1nwI) scopul este acela de a face ca Europa să își îmbunătățească performanțele în economia digitală globală și să își crească autonomia tehnologică, prin construirea de competențe, testarea tehnologiilor digitale și prin creșterea capacității de implementare a lor. Comisia Europeană dorește să finalizeze draftul documentului de Orientare către Europa Digitală, care va sta la baza perioadei programatice în primii doi ani (2021-2022) și va duce la îndeplinirea conceptului de Piață Digitală Unică. Acest program este conectat și cu Orizont Europa și cu sprijinul financiar acordat pentru conectivitate prin Connecting Europe Facility (CEF).

Toate ariile programatice sunt interconectate: inteligența artificială se bazează pe securitate cibernetică, pentru a arăta că datele sunt sigure și de încredere, securitatea cibernetică are nevoie de un sistem de computere de foarte mare performanță pentru a putea procesa un volum enorm de date obținute, serviciile digitale au nevoie de toate aceste competențe pentru a îndeplini standardele, iar utilizarea oricăreia dintre aceste tehnologii presupune existența unui set de abilități specifice.

Comisia Europeană a lansat conceptul Digital Innovation Hub (DIH) pentru a sprijini transformarea digitală în industrie, în special în IMM-uri. DIH-urile sunt o parte importantă a politicii de digitalizare a industriei europene. Multe state membre europene au definit o strategie națională de digitalizare industrială și au definit propriile DIH-uri. Huburile de inovare digitală au potențialul de a conecta diferite acțiuni politice și actori și de a consolida ecosistemele de inovare digitală, acest model fiind posibil de replicat la nivelul fiecărui stat membru al Uniunii Europene.

Adoptarea tehnologiilor digitale este încă o provocare în toată Europa. Conform Indexului digital al economiei și societății (DESI) 2 publicat anual, doar o cincime dintre companiile din statele membre ale UE sunt foarte digitalizate. Adoptarea tehnologiilor digitale variază semnificativ în funcție de sectorul economic și dimensiunea companiei: întreprinderile mici și sectoarele tradiționale au rămas în urmă. Imaginea diferă și între statele membre: când vine vorba de integrarea tehnologiei, cele mai avansate afaceri se află în Danemarca, Finlanda și Irlanda, iar cele mai puțin dezvoltate sunt în România, Polonia și Bulgaria (DESI 2018).

Cunoscând aceste provocări, Comisia Europeană dorește să ajute industria europeană să înțeleagă oportunitățile digitale în toate regiunile și în toate mărimile companiilor. Comisia a lansat conceptul Digital Innovation Hub (DIH) pentru a îmbunătăți transformarea digitală în industrie, în special în IMM-uri. Politica de digitalizare a industriei europene⁴ și multe strategii naționale de digitalizare din Europa recunosc hub-urile de inovare digitală ca parte a efortului lor de digitalizare.

În timp ce comisia a condus la crearea rețelei DIH, a furnizat doar orientări și criterii limitate pentru DIH, oferind o mare libertate statelor membre de a defini DIH-urile naționale. În consecință, conceptele și abordările variază mult de la un stat membru la altul. De asemenea, viitorul rol al DIH în următorul program-cadru este încă în discuție.

Centrele de inovare digitală pot fi văzute ca un singur tip de ecosistem, subliniind parteneriate, cooperare și deschidere în activitățile de inovare care au loc în ecosisteme. Ecosistemele pot fi descrise ca rețele dense, dinamice și non-ierarhice ale mai multor actori, în care interacțiunile, complementaritățile și interdependențele sunt evidențiate mai mult decât în rețelele tradiționale sau clustere⁵

Programul Europa digitală (DEP) își propune să asigure utilizarea pe scară largă a tehnologiilor digitale în toată economia și societatea. Se va concentra pe consolidarea capacităților în domeniul calculului de înaltă performanță, securitate cibernetică, inteligență artificială și abilități digitale conexe. Folosind hub-uri de inovare digitală, DEP urmărește o extindere largă a tehnologiilor digitale, nu numai la adoptarea timpurie, ci și la cei care au rămas în urmă.

Centrul de Inovare Digitală Transilvania este inițiat de Transilvania IT Cluster by ARIES T (la rândul său, o organizație non-profit) în colaborare cu toți stakeholderii relevanți din regiune: Primăria Cluj-Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Agenția de Dezvoltare Regională din Nord-Vest, Institutul Național de Cercetare-

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

Dezvoltare pentru Tehnologii Izotopice și Moleculare, Agro Transilvania Cluster, Cluster Mobilier Transilvan, Clusterul Guștruri Transilvane, Transylvania Lifestyle Cluster, Cluster Transnațional în domeniul Energiei Regenerabile, Clusterul de Industrii Creative, etc. Această inițiativă este perfect aliniată cu Manifestul pentru România Digitală, lansat în Noiembrie 2016.

Misiunea Centrului de inovare digitală Transilvania este de a identifica proiecte de digitalizare în scopul de a colabora cu toți stakeholderii relevanți cum ar fi: autoritățile publice, universitățile, clusterelor care activează în diferite domenii (eficientizarea energiei, industria mobilieră, industriile creative, noi materiale, etc.), institute de cercetare și companii de software. Pentru toate părțile interesate, obiectivul nostru constă în stimularea capacităților tehnologice și inovative pentru a le susține livrarea de produse și servicii în contextul pieței unice de digitalizare europeană. Cu peste 1300 de companii de IT, 12 universități și 100 000 de studenți, Cluj este considerat un pol regional de IT, clasându-se pe locul al doilea, după capitala, București. Dezvoltarea acestei inițiative de digitalizare în regiune reprezintă un prim pas pentru a susține dezvoltarea tehnologică eficientă și maparea orașului pe harta digitalizării.

Transilvania Digital Innovation Hub lucrează strategic pentru a cataliza potențialul și capacitățile regionale de inovare. Pe de altă parte, acționează ca furnizor de competențe, know-how, programe de inovare, sprijin pentru startup-uri și IMM-uri. Cu viziunea de a crește competitivitatea printr-un amestec inovator între tehnologii, abilități, abordare sistemică, modele operaționale, angajează părți interesate, regionale, relevante și se adaptează proactiv la tendințele europene și globale. Transilvania DIH stabilește cadrul transformării digitale în toate întreprinderile și sectorul public printr-o abordare intersectorială.

Mai mult decât atât, scopul nostru este de a susține digitalizarea prin colaborarea cu autoritățile publice locale și cu diferite sectoare de activitate, prin intermediul clusterelor, și nu numai, în special pentru a stabili o cultură care vizează crearea serviciilor și a produselor digitale prin colaborări trans-sectoriale. Activitățile noastre curente se concentrează pe întărirea ecosistemului regional de inovare și pe crearea și implementarea unei strategii regionale bazate pe soluții de smart city, cu scopul de a promova smart specialization. De asemenea, suntem membri în Coalitia pentru Joburi și Aptitudini Digitale.

Iată câteva din serviciile prestate de către Transilvania Digital Innovation Hub:

- Suport pentru crearea și implementarea proiectelor de infrastructură;
- Transfer de cunoștințe și know-how;
- Activități de networking și workshop-uri pentru digitalizare în colaborare cu celelalte sectoare;
- Creșterea vizibilității și promovarea IMM-urilor și a comunităților de start-up interesate de domeniul digitalizării;
- Traininguri;
- Definirea domeniilor de acțiune pentru a îndruma actorii cheie din politicile publice;
- Dezvoltarea unor strategii regionale de digitalizare împreună cu stakeholderii relevanți;

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

- Schimb de experiențe, bune practici, furnizarea de date și realizarea de studii de piață;
- Rețele și conexiuni cu mediul de afaceri;
- Internaționalizarea serviciilor.

Secțiunea 6

Procesul de consultare publică

În cadrul proiectului România Inteligentă a fost organizat un proces amplu de consultare publică. Scopul a fost acela de a obține informații relevante din partea factorilor interesați cu privire la propunerea de politică publică alternativă privind digitalizarea atât a sectorului IT, cât și în rândul companiilor non IT și în instituțiile publice. Am dorit să verificăm și măsura în care informațiile cuprinse în textul propunerii politicii publice necesită o îmbunătățire, adăugare de informații. Procesul de consultare publică s-a desfășurat la nivel național, în toate regiunile de dezvoltare a țării, în perioada 31 iulie 2019 – 22 august 2019, prin intermediul a opt întâlniri de consultare publică organizate în municipiile Iași, Galați, Călărași, București, Brașov, Arad, Râmnicu Vâlcea și Bistrița Năsăud. În cadrul procesului de consultare publică au fost adresate invitații de participare pentru un număr mare de persoane, reprezentând sectoare diferite de activitate – atât reprezentanți ai mediului de afaceri, universitar, instituții publice, camere de comerț, cât și asociații, fundații, societăți comerciale, PFA-uri, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, etc. Motivele care au stat la baza implicării/invitării acestor organizații în procesul de consultare publică, precum și lista acestora, se regăsesc în Raportul de consultare publică anexat prezentei propuneri de politică publică. Recomandările participanților la procesul de consultare publică au vizat în special aspecte legate de: o cunoaștere unanimă și o înțelegere acceptată a termenului de digitalizare de către toți cei vizați, indiferent de domeniul de activitate, indiferent dacă reprezintă mediul privat, cel universitar sau instituții de stat, aspecte care țin de educarea publicului în vederea digitalizării, fiscalitate, promovare, bariere administrative și sprijinul acordat de către instituțiile publice și mediul privat. Prezentarea detaliată a acestor recomandări se regăsește în raportul prezentat pe scurt în anexa prezentei propuneri de politică publică.

Opțiunea de a elabora o variantă de propunere de politică publică care se dezvoltă pe baza a două linii de intervenție diferite (a se vedea variantele 2 și 3 descrise în secțiunea 3) ne-a permis înglobarea majorității propunerilor rezultate din procesul de consultare publică.

Apreciem că ideile principale rezultate din consultările publice au fost abordate în propunerea de politică publică.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!Instrumente Structurale
2014-2020**Secțiunea 7**

Măsură post-adoptare

Politica publică alternativă în sprijinul digitalizării României

Măsură/Act normativ în vederea implementării PPP	Instituție/Direcție responsabilă	Termen de realizare	Rezultate	Buget (estimate) lei
1. Lucrul la o propunere legislativă cu privire la procesul de digitalizare în România				Notă: bugetul este asigurat prin proiectul "România Inteligentă", finanțat prin programul POCA
1.a. elaborarea propunerii legislative – variantă proiect în consultare	ARIES Transilvania	August 2019	Propunere legislative elaborată	
1.b. consultare cu factorii interesați, cu privire la inițiativa legislativă în domeniul digitalizării României	ARIES Transilvania	August 2019	Raport de consultare publică	
1.c. stabilirea formei finale a propunerii legislative, pe baza punctelor de vedere exprimate în faza de consultare	ARIES Transilvania	Septembrie 2019	Propunere legislativă finalizată	
1.d. abordarea partidelor politice parlamentare și organizarea de întâlniri directe cu cel puțin 5 aleși locali în vederea prezentării și susținerii propunerii legislative	ARIES Transilvania	Octombrie 2019	Întâlniri directe cu cel puțin 5 aleși locali	
1.e. adoptarea propunerii legislative	În funcție de conținutul și tipul legii ce urmează să fie elaborată	Data adoptării unei legi nu poate fi estimată	Lege adoptată	
2.a. Simplificarea și adaptarea legislației primare, secundare și terțiare cu incidență asupra domeniului digitalizării	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale Ministerul Cercetării și Inovării Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și	Octombrie 2020 (termen estimat)	Inventar legislație primară, secundară și terțiară cu incidență asupra domeniului digitalizării	

AgroTransilvania®
Cluster

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!Instrumente Structurale
2014-2020

	Antreprenoriat			
2.b. identificarea reglementărilor europene cu incidență în domeniu (e.g.: reglementările privind protecția datelor cu caracter personal, accesul la date deschise, etc.)	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale Ministerul Cercetării și Inovării Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat	Octombrie 2020 (termen estimat)	Inventar reglementări europene cu incidență în domeniul digitalizării	
2.c. analiza impactului legislației primare, secundare și terțiare cu incidență asupra domeniului digitalizării	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale Ministerul Cercetării și Inovării Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, precum și alte instituții de decizie identificate anterior	Martie 2021 (termen estimat)	studiu impact legislație primară, secundară și terțiară cu incidență asupra domeniului digitalizării	
2.d. formularea și negocierea soluțiilor necesare pentru adaptarea legislației primare, secundare și terțiare cu incidență asupra digitalizării	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale Ministerul Cercetării și Inovării Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, precum și alte instituții de decizie identificate anterior	nu se poate estima durata negocierilor între principalele instituții de decizie	enumăr (în funcție de rezultatul 2.a.) de acte normative adaptate cu privire la domeniul digitalizării	

AgroTransilvania®
Cluster

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!Instrumente Structurale
2014-2020

2.e. implementarea soluțiilor identificate în vederea adaptării legislației primare, secundare și terțiare cu incidență asupra digitalizării	în funcție de tipul actelor normative ce urmează a fi modificate	nu se poate estima durata negocierilor între principalele instituții de decizie	număr de modificări adoptate ale legislației primare, secundare și terțiare cu incidență asupra digitalizării	
3. Implementarea unui/unor program(e) prin care factorii interesați, publici sau privați, să acceseze finanțări pentru implementarea propunerilor formulate în prezenta politică publică, secțiunea . <i>Acțiuni complementare</i>	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale			se va stabili de către grupul de lucru menționat la punctul 3.a
3.a. constituirea unui grup de lucru public-privat pentru elaborarea programului(elor)		Septembrie 2020	Grup de lucru constituit	
3.b. elaborarea programului/programelor		2020-2025	Programe elaborate	
3.c. promovarea și lansarea programului/programelor		2021-2030	Campanie de informare cu privire la programul/programele de la punctul 3.b.	
4. Elaborarea unei strategii privind gestionarea tuturor proceselor pe care le presupune digitalizarea în diferite sectoare de activitate	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale Ministerul Cercetării și Inovării Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat, precum și alte instituții de decizie identificate anterior	Decembrie 2021	Strategie elaborată	
5. Elaborarea unei strategii pentru promovarea beneficiilor aduse de digitalizare, cu accent pe simplificare proceduri, scurtarea timpului de răspuns, etc	Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale	Decembrie 2021	Strategie elaborată	
6. Încheierea unui protocol de colaborare privind educația în domeniul	Ministerul Comunicațiilor	Decembrie 2021	Strategie elaborată	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

digitalizării în unitățile de învățământ pre- universitar	și Societății Informaționale și Ministerul Educației			
---	--	--	--	--

Resurse online consultate:

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/romania>

<https://europa.eu> › rapid › press-release_IP-18-3742_ron – comunicat de presă al Comisiei Europene – „Europa are nevoie de piață unică digitală pentru a-și îmbunătăți performanțele digitale”

*Indicele economiei și societății digitale (DESI) 2019. Raportul de țară din 2019. România (accesat online la adresa - <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/romania>

<https://primariaclujnapoca.ro/informatii-publice/comunicate/comunicat-2679/>

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/have-your-say-future-investment-europes-digital-economy?fbclid=IwAR2Hd4NZrGDonDYerAgeVCvIIUYIW0UvSW9F6vTM5laAPB9OKVSdxj1nwl>

https://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-4043_ro.htm

<https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document>

<https://www.itstudy.ro>

Anexa

Raport de consultare publică

Dezbateri locale în vederea conturării Propunerii de Politică Publică cu privire la Digitalizare

Dezbaterile publice pentru sprijinirea digitalizării au scos în evidență faptul că digitalizarea este o temă transversală care influențează toate domeniile de activitate, atât a mediului public cât și a celui privat. Este un domeniu fără de care nici un domeniu de activitate nu-și mai poate desfășura activitatea. Din acest motiv, discuțiile au fost diverse și au sugerat importanța digitalizării atât în domenii ca educația populației (la toate nivele) cât și necesitatea infrastructurii IT, importanța soluțiilor IT, dar și colaborarea mediului privat cu cel public.

Discuțiile au scos în evidență discrepanțe majore în ceea ce privește nivelul de digitalizare între mediul public și privat, însă și diferite nivele de digitalizare la care se află populația și companiile private. Dacă în marile corporații (cu capital străin sau autohton) nivelul de digitalizare și de utilizare a soluțiilor IT este la un nivel ridicat, cei din companiile mici și mijlocii se confruntă cu probleme majore în ceea ce privește alfabetizarea digitală a forței de muncă.

Concluziile rezultate în urma dezbaterilor publice au arătat că este necesară dezvoltarea unui pachet integrat de măsuri adaptate necesităților reale ale populației. Pachetul integrat trebuie să cuprindă următoarele măsuri:

Sprijinirea digitalizării în companii prin:

A. Sprijin financiar:

B.

1. Program de finanțare guvernamental pentru:

- a) sprijinirea îmbunătățirii infrastructurii de IT existente sau achiziționarea uneia de actualitate
- b) finanțarea soluțiilor (software) IT necesare domeniului de activitate (ex. Programe pt arhitectură, Analize statistice, Soft-uri de gestiune stocuri, etc)
- c) finanțarea formării profesionale a angajaților
- d) implementarea de soluții pentru digitalizare (pagina web, plată online, marketing online, gestiune stocuri, contabilitate, etc.)

2. sau facilități fiscale pentru companiile care investesc în cele menționate mai sus.

3. Facilități fiscale pentru cei care dezvoltă soluții IT proprii și pentru cei care dovedesc activitate de CDI la nivel de companie în domeniul IT

C. Educație

Pentru dezvoltarea resurselor umane – angajați ai companiilor – este necesară educarea acestora. Din acest motiv propunem adaptarea curriculei din învățământul preuniversitar (liceal, profesional și post-liceal) la cerințele pieței – pentru ceea ce presupune utilizarea

infrastructurii IT dar cu accent important pe învățarea programelor/soft-urilor/aplicațiilor care se utilizează în diferite domenii de activitate (turism, sănătate, finanțe etc)

- a) **Adaptarea curriculelor la cerințele pieței** – introducerea în curriculele școlare (inclusiv și cu precădere la nivelul învățământului profesional liceal și post-liceal) a programelor de învățare a aplicațiilor IT care se utilizează în domeniul de activitate (ex. Aplicație utilizată de către laboratoarele de radiologie dentară, aplicație utilizată de industria HORECA, aplicație utilizată în domeniile tehnice (ex. SAP) etc)
- b) **Formare continuă** – pregătire continuă a adulților în ceea ce privește utilizarea tehnologiilor noi, a aplicațiilor online (Ex. tranzacții bancare, cumpărături online, comunicare prin intermediul aplicațiilor online)

D. Administrație publică și servicii publice digitale

a) Sprijinirea mediului privat de către administrația publică locală

- Înființarea structurilor de sprijin a afacerilor (parcuri industriale, incubatoare de afaceri) și acordarea de sprijinului de minimis pentru scutirea de impozite (în limita a max. 200.000 euro în trei ani fiscali consecutivi)
- Atragerea de investitori din domeniul IT
- Sprijinirea clusterelor pentru dezvoltarea de proiecte în folosul educării angajaților și digitalizării companiilor precum și facilitarea inovării
- Atragerea de fonduri nerambursabile pentru îmbunătățirea digitalizării în administrația publică locală
- Sprijinirea mediului universitar local (program destinate specializărilor de IT – pentru creșterea numărului de specialiști care lucrează în domeniu)
- Alocare financiară pentru îmbunătățirea infrastructurii TIC în școli

b) Servicii publice digitale

- Necesitatea actualizării platformelor online ale instituțiilor de stat (ex. ANAF) pentru a fi mai ușor de utilizat de către clientul final – user friendly
- Acțiuni pentru creșterea gradului de încredere a utilizatorului final cu privire la siguranța datelor pe care le oferă
- Conectarea bazelor de date online (pentru a nu fi necesară actualizarea mai multor baze de date cu același conținut
- Eliminarea documentațiilor duble cu același conținut (încărcare conținut online și apoi depunere document și pe hârtie)
- Legislație în ceea ce privește utilizarea semnăturii electronice